

Avem **25**.
Și nu ne oprim aici!

Raport anual API 2022

www.api.md

Pentru o presă profesionistă, neangajată și sustenabilă

DIRECȚII DE ACTIVITATE

- Advocacy pentru democrație, stat de drept, libertatea presei, îmbunătățirea cadrului legal de reglementare a mass-media
- Promovarea reformelor reale în domeniul mass-media
- Lupta împotriva dezinformării, informațiilor false și tendențioase, promovarea consumului critic de produse media
- Stimularea creșterii profesionale și instruirea diferitor categorii de angajați ai redacțiilor membre API și ai altor instituții mass-media
- Suport pentru dezvoltarea economică, suport editorial și tehnic constituenților și instituțiilor mass-media reprezentate în API
- Promovarea implicării jurnaliștilor și a cetățenilor în monitorizarea utilizării banilor publici, monitorizarea integrității persoanelor cu funcții publice și în procesele de luare a deciziilor la nivel central și local
- Încurajarea inovațiilor în jurnalism, a investigațiilor jurnalistice, a jurnalismului care promovează buna guvernare și drepturile omului
- Promovarea jurnalismului etic și a deontologiei profesionale, oferirea suportului instituțional pentru Consiliul de Presă din Moldova

PRINCIPALII INDICATORI DE PERFORMANȚĂ AI ANULUI 2022

2906	participanți și beneficiari direcți ai activităților desfășurate de API
989	participanți la instruirile organizate de API (traininguri, webinare, ateliere, alte cursuri de instruire)
388	consultații oferite de experții Centrului de consultanță și asistență pentru mass-media
145	articole de dezmințire a falsurilor, analize și investigații publicate pe portalurile Stopfals.md și Moldovacurata.md
122	articole explicative publicate în cadrul altor proiecte
85	jurnaliști, elevi și studenți premiați
72	instruiri, inclusiv traininguri, ateliere, webinare, stagii, alte activități de profesionalizare pentru jurnaliști organizate și desfășurate
47	întâlniri de educație mediatică și de stimulare a gândirii critice organizate și desfășurate
47	publicații, inclusiv ghiduri, buletine, pagini tematice
47	sub-granturi și donații oferite instituțiilor media și jurnaliștilor
35	proiecte gestionate (continuate/demarate), inclusiv 18 proiecte noi
22	declarații/apeluri în apărarea libertății și a drepturilor presei și ale jurnaliștilor, a drepturilor omului și dezvoltării democratice
22	teste, quiz-uri, cartioane publicate și promovate
21	video-uri, podcasturi, emisiuni tematice realizate
13	evenimente publice (dezbateri, mese rotunde, cluburi de presă etc.) organizate și desfășurate
7	concursuri naționale pentru jurnaliști și/sau redacții, inclusiv 6 concursuri deschise și un concurs intern desfășurate
6	vizite de studiu peste hotare organizate și desfășurate (România, Letonia, Slovacia, Lituania, Cipru, Polonia)
5	documente de politici publice în domeniul mass-media elaborate/definitivate
5	portali și pagini web administrate: www.api.md , www.stopfals.md , www.moldovacurata.md , www.mediaforum.md , www.consiliuldepresa.md și paginile acestora din rețelele sociale
5	metodologii și monitorizări tematice puse în aplicare
2	campanii locale desfășurate
2	platforme online (E-learning.api.md și Abc.stopfals.md) lansate

În anul 2022, API a semnat/inițiat **22 de declarații/apeluri/atitudini** în cazurile de îngrădire/limitare a drepturilor jurnaliștilor și a instituțiilor media, a pledat pentru reforme, democrație și statul de drept:

1. ONG-urile de media condamnă acțiunile abuzive ale Inspectoratului de Poliție Buiucani, îndreptate împotriva postului de televiziune Jurnal TV (13 ianuarie 2022)
2. ONG-urile de media condamnă tentativele de intimidare a jurnaliștilor prin intentarea neîntemeiată a dosarelor penale (4 februarie 2022)
3. Apel public privind securitatea informațională a spațiului mediatic din Republica Moldova (25 februarie 2022)
4. DECLARAȚIE DE SUSTINERE A UCRAINEI ȘI A JURNALIȘTILOR UCRAINENI (Fundatia Justiție pentru Jurnaliști și organizații de media din mai multe țări; 25 februarie 2022)
5. Declarație în sprijinul jurnaliștilor ucraineni (organizațiile participante la proiectul „Condiții de lucru mai bune pentru jurnaliști”, realizat de FOJO Media Institute din Suedia și implementat în Balcanii de Vest, Europa de Est, Asia Centrală și Caucaz; 13 martie 2022)
6. OPEN STATEMENT To the international community and intergovernmental organisations From the civil society, media organisations and associations, and media outlets of Eastern Europe, Caucasus, and Central Asia (31 martie 2022)
7. ONG-urile de media cer anularea dispoziției primarului orașului Taraclia, prin care au fost interzise înregistrările video și audio în incinta primăriei (21 aprilie 2022)
8. ONG-urile de media condamnă comportamentul agresiv al angajatei Judecătorei Rîșcani îndreptat împotriva reporterei NordNews (4 mai 2022)
9. Condamnăm și cerem sancționarea angajatului Primăriei Comrat care a amenințat un jurnalist al portalului Nokta.md (23 mai 2022)
10. ONG-urile de media cer anularea Hotărârii Adunării Populare a Găgăuziei care încalcă dreptul constituțional la libera exprimare (27 mai 2022)
11. Solicităm Consiliului Municipal Chișinău să-și reconsidere decizia, prin care a interzis Radio Chișinău să utilizeze toponimicul „Chișinău” (30 mai 2022)
12. STATEMENT of the National Platform of the Eastern Partnership Civil Society Forum on granting Moldova EU candidate status (10 iunie 2022)
13. ONG-urile de media condamnă comportamentul agresiv și inacceptabil al membrilor Adunării Populare a UTA Găgăuzia îndreptat împotriva jurnaliștilor (5 iulie 2022)
14. ONG-urile de media își exprimă îngrijorarea în legătură cu hotărârea Judecătorei Chișinău de sancționare a administratorului postului de televiziune Jurnal TV (28 iulie 2022)
15. Organizațiile neguvernamentale de media își exprimă îngrijorarea și condamnă înrădăcinarea practicilor de utilizare a prevederilor art. 70 al Codului contravențional (Calomnia) drept mijloc de intimidare a jurnaliștilor și subliniază că aceste precedente (8 august 2022)
16. ONG-urile de media condamnă acțiunile ilegale îndreptate împotriva unui jurnalist al portalului Nokta și solicită organelor de drept să sancționeze agresorii (15 august 2022)

17. ONG-urile de media condamnă acțiunile ilegale ale participanților la protestul organizat de Partidul Șor, îndreptate împotriva jurnaliștilor, și solicită organelor de drept să sancționeze agresorii (22 septembrie 2022)
18. ONG-urile de media condamnă comportamentul agresiv al participanților la protestul organizat de Partidul Șor, îndreptat împotriva jurnaliștilor (25 octombrie 2022)
19. ONG-urile de media solicită organelor de drept să sancționeze autorii amenințărilor cu omor la adresa jurnaliștilor (27 octombrie 2022)
20. ONG-urile de media condamnă tentativele Primăriei mun. Bălți de a îngreuna accesul la informație a presei și cer anularea tarifelor pentru furnizarea datelor de interes public (24 noiembrie 2022)
21. ONG-urile de media condamnă tentativele de intimidare a jurnalistului Mihail Sirkeli și solicită organelor de drept să sancționeze autorul amenințărilor (6 decembrie 2022)
22. ONG-urile de media condamnă tentativele Adunării Populare a Găgăuziei de a submina libertatea presei și cer anularea neîntârziată a hotărârii cu privire la „acreditarea” jurnaliștilor (9 decembrie 2022)

✚ În 2022, API a continuat să monitorizeze **atacurile asupra jurnaliștilor și a altor colaboratori ai instituțiilor mass-media** și a contribuit la elaborarea unui raport internațional la această temă:

- a fost publicat raportul privind atacurile în anul 2021 (14 septembrie 2022)

✚ În 2022, API a continuat **activitățile de advocacy pentru îmbunătățirea cadrului legal de reglementare a activității mass-media:**

- Într-un proiect coordonat de API, au continuat elaborarea unor proiecte de legi și alte documente de politici publice pentru dezvoltarea mass-mediei (Programul național de dezvoltarea a mass-mediei și planul de acțiuni pentru implementarea programului, propuneri de modificări la Codul Electoral etc.);
- API a coordonat organizarea Forumului Mass-Media 2022, în cadrul căruia a fost evaluată situația mass-mediei din R. Moldova, accesul la informațiile de interes public și a fost adoptată Rezoluția Forumului;
- API a informat cu regulitate ambasadele și reprezentanțele străine, organizațiile internaționale care monitorizează procesele democratice despre situația presei din R. Moldova.

Campania împotriva informației false și tendențioase STOP FALS!, desfășurată de API și portalul www.Stopfals.md, continuă.

- În 2022, echipa portalului Stopfals.md a documentat și a publicat **140 de articole tematice și analize de dezmințire a falsurilor**, inclusiv despre COVID-19 și vaccinare.
- Au fost editate și inserate în zierele membre API **6 ediții ale paginii de educație mediatică „Gândește critic!”**;
- Au fost editate **3 ediții ale buletinului trimestrial STOP FALS!** (*distribuite în localitățile rurale de către colaboratorii regionali*);
- Au fost produse și promovate **4 ediții ale „Cronicii dezinformării”** în format video și **5 video-uri de dezmințire** a celor mai virale falsuri și speculații;
- Într-un proiect al API au fost produse **trei cicluri de podcasturi** pentru promovarea gândirii critice și consolidarea rezistenței la știrile false despre COVID-19, iar în 20 de ziare și portaluri de știri a continuat publicarea **ciclului de articole explicative** despre pericolul dezinformării în contextul pandemiei;
- Au fost publicate **două quizz-uri pentru publicul larg** de verificare a cunoștințelor despre COVID-19;
- Au fost desfășurate **1 webinar și 6 ateliere** pentru jurnaliști, **6 întâlniri tematice** cu studenții și elevii și **1 atelier** pentru colaboratorii Campaniei STOP FALS!;
- Au fost desfășurate **2 concursuri cu premii** pentru implicarea în combaterea falsurilor (unul pentru jurnaliștii din presa locală și regională, și unul pentru studenți). **Au fost premiați câștigătorii primei ediții a concursului „Jurnaliștii împotriva dezinformării”** (desfășurat la sfârșitul anului 2021);
- A fost digitizat **ABC-ul dezinformării** - platformă online în ajutor consumatorului de produse informaționale;
- Au fost organizate și desfășurate **33 de întâlniri cu consumatorii de informații**, inclusiv două - cu refugiații din Ucraina și trei - cu deținuții de la penitenciarul pentru minori Goian;
- A fost organizată și desfășurată o dezbateră la tema: **„Combaterea dezinformării în Republica Moldova: tendințe și impact”**, cu participarea decidenților, inclusiv deputați, reprezentanți ai unor instituții publice și autorități de reglementare, experți, reprezentanți ai societății civile și jurnaliști;
- Au fost **monitorizate 10 site-uri online** pentru identificarea narațiunilor false și speculative;
- Se desfășoară o amplă **campanie de informare și educare a publicului în rețelele sociale și în mass-media tradiționale**, prin video-uri, infografice, concursuri și teste cu premii, spoturi ș.a.;
- Din 2020, **API și portalul Stopfals.md transmit date și informații pentru Grupul East StratCom** din cadrul Serviciului European de Acțiune Externă și monitorizează presa pro-Kremlin din Republica Moldova;
- În septembrie 2020, portalul Stopfals.md a semnat Codul de principii al celei mai mari și prestigioase rețele de verificare a faptelor din lume: International Fact-Checking Network (IFCN). În aprilie 2022 calitatea de semnatar IFCN a fost reconfirmată;
- În iulie 2022, **API/Stopfals.md a devenit partener de verificare a datelor în Moldova pentru compania META/Facebook.**

API stimulează jurnalismul de investigație și apreciază meritele jurnaliștilor în lupta împotriva corupției și a altor fărâdelegi.

- În 2022, API a desfășurat a cincea ediție a concursului național „Investigațiile jurnalistice ale anului”;
- A fost editată a patra ediție a „Cărții Negre a risipei banilor publici în Republica Moldova”, în care sunt incluse investigații jurnalistice din ultimul an despre irosirea și delapidarea banilor publici, inclusiv din fondurile europene;
- Portalul anticorupție **Moldovacurata.md** a continuat să publice informații și investigații care vizează integritatea persoanelor cu funcții publice.

API promovează democrația, drepturile omului, accesul la justiție și egalitatea de gen.

- În 2022, API a continuat **Campania Națională pentru o Justiție Sănătoasă**, desfășurată împreună cu alte ONG-uri și instituții media, care a inclus activități de informare activă și de promovare a drepturilor omului și a accesului egal la justiție;
- A fost lansat un proiect multianual de angajare a jurnaliștilor și redacțiilor pentru diversitate și incluziune;
- Au fost susținute financiar cicluri de materiale jurnalistice de promovare a drepturilor copilului în regiunea transnistreană și au fost digitizate două cursuri de instruire pentru jurnaliști „Mass-media și drepturile copilului”;
- A fost elaborat un ghid pentru jurnaliști la tema justiției și au avut loc instruirii tematice în regiuni;
- A fost realizat un proiect-pilot de creare a celulei de comunicare de criză pentru asigurarea accesului cetățenilor la informații veridice și operative în situații de criză.

API a continuat să dezvolte mecanisme și modalități de asistență și consultanță pentru mass-media independente.

- În 2022, și-a continuat activitatea **Centrul de asistență și consultanță**, de servicii cărui au putut beneficia toți membrii API și alte instituții media care întrunesc condiții minime de independență editorială;
- Au continuat **programele de asistență pentru profesionalizarea și modernizarea redacțiilor**, prin suport financiar pentru dezvoltarea conținutului și a dotărilor tehnice, iar din decembrie ziarele membre API sunt susținute în procurarea hârtiei de ziar și a distribuției publicațiilor;
- Au fost **stimulate cele mai bune și etice practici jurnalistice**.

PROIECTE IMPLEMENTATE ÎN ANUL 2022

(inclusiv începute în anii precedenți sau care vor continua în anii următori)

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Monitorizarea și analiza informațiilor media”	SA European Service Network	16.02.2020 - 31.12.2022	€48,985.50 / €22,108.65

În baza unui contract cu European Service Network, API transmite date și informații pentru Grupul East StratCom din cadrul Serviciului European de Acțiune Externă. Astfel, două colaboratoare API monitorizează mass-media cu politică editorială pro-Kremlin, analizează datele și elaborează rapoarte săptămânale.

Sunt monitorizate narativele propagandistice referitoare la războiul Rusiei împotriva Ucrainei, la alte teme. Periodic, este monitorizată reflectarea unor subiecte sau evenimente speciale.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Media Literacy Accelerator”	BST (The Baltic Sea Trust for Regional Cooperation) prin <i>Funky Citizens</i>	01.04.2020 - 31.03.2024	\$11,000.00 / \$1,834,64

Proiect internațional în derulare pentru stimularea gândirii critice și promovarea drepturilor omului.

În anul 2022, în R. Moldova nu s-au desfășurat activități în cadrul acestui proiect.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Monitorizarea atacurilor asupra jurnaliștilor”	Fundația Justiție pentru Jurnaliști (Marea Britanie)	25.03.2020 - 31.12.2022	\$8,980.00 / \$2,046.18

În parteneriat cu Fundația internațională „Justice for Journalists” („Justiție pentru Jurnaliști”) cu sediul la Londra, Marea Britanie, API completează o hartă a atacurilor împotriva jurnaliștilor și elaborează rapoarte anuale privind atacurile asupra colaboratorilor media. Metodologia de analiză include trei tipuri principale de atacuri împotriva lucrătorilor media care sunt divizate, la rândul lor, în subcategorii: atacuri fizice și amenințări la viață, libertate și sănătate; atacuri și amenințări de natură non-fizică și/sau în spațiul virtual; atacuri prin utilizarea mecanismelor legale și/sau economice.

La 14 septembrie 2022 a fost lansat **Raportul privind atacurile asupra jurnaliștilor, bloggerilor și angajaților media** care conține date relevante din trei țări pentru anul 2021: Armenia, Georgia și [Republica Moldova](#). În 2021 în Republica Moldova au fost înregistrate cel puțin 68 de atacuri și amenințări directe la adresa colaboratorilor media.

Raportul privind atacurile asupra jurnaliștilor în 2022 va fi lansat în septembrie 2023.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
<u>„Presa locală profesionistă - conținut de calitate pentru cetățeni”</u>	Ambasada SUA în Republica Moldova	15.06.2020 - 31.03.2022	\$99,816.00 / \$20,446.12

Scopul proiectului: Creșterea nivelului profesional al mass-media regionale prin intermediul programelor de instruire inovative.

Activități desfășurate în 2022:

▪ **Vizită de studiu la București**

În perioada 14-16 martie 2022, API a organizat, cu suportul Centrului pentru Jurnalism Independent din România, o vizită de studiu la București la care au participat **15 jurnaliști**, inclusiv 5 din redacțiile membre API. Programul a inclus o serie de întâlniri cu mai mulți jurnaliști români de la publicațiile *Decât o Revistă (DoR)*, *Libertatea*, *Dela0.ro*, *lasulnostru.ro*, de la care jurnaliștii moldoveni au preluat informații și sfaturi utile despre realizarea podcasturilor, dezvoltarea produselor multimedia, vizualizarea datelor și diversificarea surselor de venit pentru instituțiile media.

▪ **Evenimentul de finalizare a proiectului**

La 1 martie 2022, reprezentanții redacțiilor beneficiare ale proiectului s-au întrunit la evenimentul final și au discutat despre modul în care activitățile la care au participat le-au dezvoltat abilitățile multimedia. Cei **15 participanți**, inclusiv 4 membri API, au menționat că datorită activităților proiectului au înțeles importanța adaptării conținutului pentru a ajunge la un auditoriu cât mai divers.

Produse realizate în cadrul proiectului în anul 2022:

- ✓ Pentru cele 15 redacții beneficiare au fost realizate GIF-uri care vor putea fi utilizate pe orice canale (rețele sociale, site-uri) pentru promovarea platformelor media, a redacțiilor și produselor și pentru atragerea unui număr mai mare de utilizatori și cititori.

Activități anterioare în cadrul proiectului (în 2021):

- ✓ Jurnaliștii din redacțiile beneficiare au participat la 3 instruirii (două traininguri și o tabără multimedia) și la 3 ateliere de schimb de experiență;
- ✓ Au fost desfășurate 12 activități online prin intermediul platformei Mediaforum.md, cu participarea experților internaționali și naționali, inclusiv 4 webinare și 8 consultații online pe diverse subiecte ce vizează activitatea jurnaliștilor;
- ✓ Redacțiile au beneficiat de donații de echipamente: notebook-uri, seturi de lavalieră și lumini pentru filmări, OSMO, trepied etc.

Rezultatele proiectului

Din iulie 2020 și până în martie 2022, cele 15 redacții (inclusiv 5 redacții membre API) au beneficiat de instruire și consultanță profesionistă în domeniul new media, au experimentat lucruri noi în domeniul producerii materialelor multimedia, scrierii longread-urilor și lansarea transmisiunilor live, care au fost posibile datorită echipamentului procurat din resursele proiectului. Unele redacții „tradiționale” au publicat conținut TikTok, alte redacții au depus eforturi pentru a dezvolta comunitățile pe Instagram și pe Viber.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Jurnalism în domeniul apărării și securității”	Ambasada SUA în Republica Moldova	01.07.2020 - 01.03.2022	\$59,991.75 / \$12,233.29

Proiect de stimulare a profesionalizării jurnaliștilor pentru analiza și relatarea subiectelor complexe care vizează domeniul apărării și securității și a interacțiunii jurnaliștilor moldoveni cu practicieni mass-media din străinătate, inclusiv de la instituțiile NATO și UE.

Activități desfășurate în 2022:

- La 21 - 23 februarie 2022 a fost organizată o vizită de studiu pentru 13 jurnaliști și experți în domeniul securității și apărării, în Letonia.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Consolidarea capacității jurnaliștilor de pe malul stîng al Nistrului de a reflecta activ și etic drepturile copilului”	UNICEF Moldova, cu suportul financiar al Suediei	01.02.2021 - 31.03.2022	MDL 436,790.00 / MDL 108,776.76

Proiectul a fost realizat la solicitarea UNICEF Moldova și a urmărit consolidarea cunoștințelor și a capacităților jurnaliștilor de pe ambele maluri ale râului Nistru de a raporta activ și etic drepturile copilului.

Activități desfășurate în anul 2022:

- Au fost organizate și desfășurate 2 instruiri „Mass-media și drepturile copilului” (4 martie 2022, 15 participanți; 31 martie 2022, 12 participanți, ambele în mun. Chișinău; traineri - Ion Bunduchi și Natalia Scurtul);
- Au fost organizate și desfășurate 4 cluburi de presă la tema respectării drepturilor copilului în mass-media cu participarea jurnaliștilor și activiștilor/expertiștilor de pe ambele maluri ale râului Nistru (31 ianuarie 2022 - despre practicile pozitive de interacțiune dintre mass-media, societatea civilă și autorități în protecția drepturilor copilului; 18 februarie 2022 - cum pandemia de COVID-19 a influențat viața copiilor și cum presa a reflectat aceste realități; 18 martie

2022 - cum sunt mediatizați copiii în contextul acțiunilor militare; 25 martie 2022 - cum sunt mediatizate cazurile de hărțuire, agresiune și bullying împotriva copiilor);

- A fost editată broșura „15 reguli de bază pentru jurnaliștii și jurnalistele care relatează despre copii” în ajutorul profesioniștilor media care abordează subiecte despre copii. Lucrarea oferă o serie de reguli de bază pentru jurnaliști cum să nu dăuneze micilor protagoniști despre care scriu. Broșura a fost distribuită jurnaliștilor și redacțiilor de pe ambele maluri ale Nistrului.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Podcasturi pentru creșterea rezistenței la știrile false și promovarea informațiilor obiective despre COVID-19”	DW Akademie (Germania)	01.05.2021 - 31.01.2022	€13,684.40 / €4,566.22

Scopul proiectului a fost de a crește alfabetizarea media a populației și rezistența consumatorilor de media la știri false și propagandă, inclusiv despre COVID-19, prin podcasturi și informații obiective.

Activități desfășurate în anul 2022:

- ✓ În ianuarie 2022, au fost publicate podcasturile „Anticorpi la fals” (Sorina Obreja), „Kitchen Talk” (Ana Glazkina și Ana Șestacova, *Locals.md*) și „Beпо He Beпо” (Lilia Zdibneac, *Diez.md*), realizate de echipele câștigătoare ale concursului de granturi „Cum ne salvăm în „marea” de știri false?”, desfășurat în anul 2021;
- ✓ Cele trei redacții au fost consultate de expertele DW Akademie Nadine Wojcik și Anca Simina, care au ghidat echipele cum să planifice podcasturile, sub ce unghi să abordeze subiectele, cum să lucreze cu

sunetul etc.

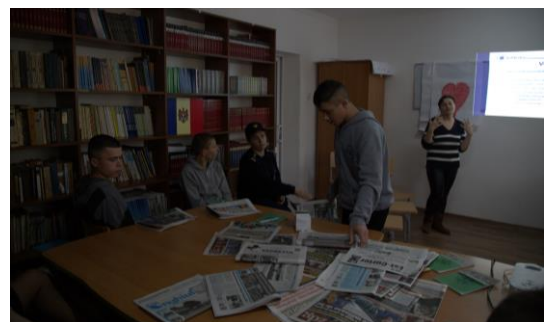
Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Curricula incluzivă de alfabetizare media a tinerilor” (parteneriat cu ONG-uri din România și Ungaria)	Programul Erasmus+	01.05.2021 - 31.10.2023	€28.038.00 / €9,564.61

Scopul proiectului: Să aducă educația media mai aproape de tinerii vulnerabili din medii socio-economice dificile din România, Ungaria și Republica Moldova, pentru a-i ajuta să-și dezvolte competențele care îi vor ghida prin „păienjenitul” dezinformării. 25 de lucrători de tineret și 60 de tineri cu oportunități reduse din România, Moldova și Ungaria au ocazia să-și dezvolte abilitățile de educație media. În mod indirect, 200 de lucrători de tineret (și nu numai) vor avea acces în mod gratuit la informațiile și materialele rezultate în urma acestui proiect.

Activități desfășurate în anul 2022:

- Partenerii din cele trei țări au lucrat la elaborarea unui Ghid de educație media incluzivă pentru tineri, suport care va fi publicat pe parcursul anului 2023;

- Partenerii proiectului au realizat trei video-uri despre *Stereotipuri, Propagandă și Libertatea de exprimare*;
- API a desfășurat **trei activități de educație media la Penitenciarul pentru minori Goian** (17, 19 și 21 octombrie 2022), unde sunt deținuți 41 de minori, care n-au acces la informații din exterior. Minorilor li s-a povestit despre dezinformare, situația mass-media din Moldova, România, Ucraina, dar mai ales despre drepturile omului și rolul instituțiilor media în viața publică. Minorii au fost interesați de tipurile de dezinformare și au oferit exemple, întâlnite de ei în rețelele sociale, discursul instigator la ură, manipulare.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
<u>„Promovarea inițiativelor de politici publice pentru asigurarea reformelor reale în domeniul media”</u>	Fundația Soros-Moldova, Programul Mass-Media	01.05.2021 - 30.06.2022	\$10,000.00 / \$2,759.40

Proiectul reprezintă o continuare a unui proiect anterior, finanțat de Fundația Soros Moldova, în cadrul căruia au fost elaborate unele documente de politici publice în domeniul mediatic și s-au făcut eforturi pentru inițierea unui dialog și a colaborării cu instituțiile publice în scopul îmbunătățirii legislației mass-media.

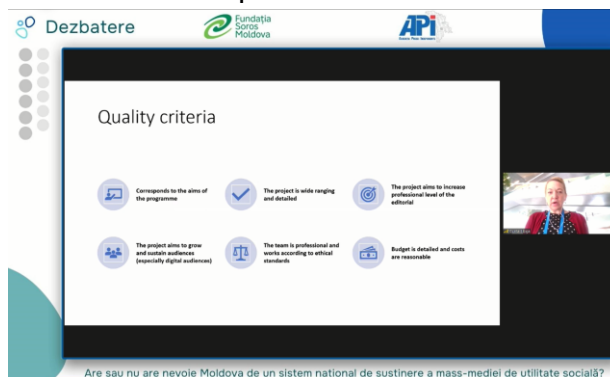
Activități desfășurate în anul 2022:

- La 17 martie 2022 **noua lege cu privire la publicitate a fost adoptată în lectură finală**, cu votul a 58 de deputați ai Partidului Acțiune și Solidaritate. Legea a fost publicată în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” la 8 aprilie 2022 și a intrat în vigoare. Ea va contribui la organizarea și dezvoltarea pieței naționale de publicitate în temeiul principiilor și bunelor practici internaționale în domeniu, inclusiv al principiilor concurenței loiale și protecției drepturilor consumatorilor de publicitate;
- La 29 martie 2022, în cadrul unei ședințe de lucru convocată de Comisia parlamentară de profil, au fost prezentate **proiectul Programului național de dezvoltare a mass-mediei**, cât și **proiectul de modificare a mai multor legi pentru eficientizarea accesului la informațiile de interes public pentru reprezentanții mass-media**, ambele documente fiind elaborate de experții API în cadrul proiectului. Urmare a discuțiilor, Comisia parlamentară de profil a solicitat implicarea Ministerului Finanțelor pentru a estima costurile de implementare a Programului, astfel încât documentele să poată fi înregistrate și examinate de Parlament;
- În cadrul unor întâlniri cu reprezentanți ai USAID Moldova, API a prezentat principalele prevederi ale Programului național de dezvoltare a mass-mediei, iar acest donator a manifestat interes pentru eventuala oferire a unor finanțări pentru unele activități ale Programului;
- Experții angajați de API în cadrul proiectului au elaborat un set de **propuneri de completare și modificare a Codului Electoral al Republicii Moldova**, în partea care **vizează reflectarea proceselor electorale de către mass-media**. Aceste propuneri urmăresc îmbunătățirea activității instituțiilor de presă și a jurnaliștilor în timpul campaniilor electorale, excluderea unor constrângeri nejustificate, dar și clarificarea unor prevederi ambigue ale legislației electorale. Totodată, vor fi diminuate abuzurile din partea unor posturi tv și radio controlate politic, instituțiile media vor avea mai puține constrângeri la organizarea și desfășurarea dezbaterilor electorale, iar în

perioadele electorale Consiliul Audiovizualului și CEC vor avea suficiente pârghii pentru a responsabiliza instituțiile mass-media care vor neglija prevederile legale. În iunie 2022, cele mai multe din propunerile transmise de API au fost acceptate și incluse în redacția nouă a Codului Electoral care a fost transmis de CEC spre examinare și aprobare Parlamentului. Proiectul noului Cod Electoral a fost înregistrat ca inițiativă legislativă, iar la 28 iulie 2022 a fost adoptat în prima lectură, inclusiv propunerile de reflectare a campaniilor electorale în mass-media. Votarea în lectură finală a noului Cod Electoral a avut loc la 1 decembrie 2022.

- O altă inițiativă promovată în cadrul proiectului a fost **proiectul de lege privind măsurile de susținere a instituțiilor mass-media de importanță socială din Republica Moldova**. Proiectul a fost elaborat anterior de API și completat de experta Lilia Ioniță. El prevede crearea unui sistem de suport pentru instituțiile mass-media care produc materiale jurnalistice de calitate și răspund interesului public, după modelul unor țări membre ale Uniunii Europene. Prezentarea proiectului a avut loc în cadrul unei dezbateri în format online cu genericul „**Are sau nu are nevoie Moldova de un sistem național de susținere a mass-mediei de utilitate socială?**” (21 iunie 2022, experți internaționali: **Gunta Sloga**, directoarea executivă a Centrului Baltic pentru Excelență Media cu sediul la Riga, Letonia, și **Gintaras Songaila**, directorul Fondului pentru Susținerea Presei, Radioului și Televiziunii din Lituania). La eveniment au participat 36 de persoane, inclusiv deputați în Parlament, reprezentanți ai unor ministere și alte instituții publice, jurnaliști și experți media. Pe parcursul anului 2022, s-a lucrat la definitivarea acestui proiect de lege.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
<u>„Instruiri și transfer de bune practici pentru profesionalizarea mass-media independente”</u>	Ambasada SUA în Republica Moldova	16.06.2021 - 31.08.2022	\$99,985.00 / \$45,010.66

Scopul proiectului: Consolidarea cunoștințelor și abilităților profesionale ale jurnaliștilor din redacțiile membre API în vederea îmbunătățirii abilităților lor de a reflecta în mod profesionist realitățile naționale și locale din Republica Moldova și de a contribui la promovarea valorilor democratice.

Activități desfășurate în 2022:

▪ **Instruiri și schimb de experiență**

✓ 28-29 ianuarie 2022 a avut loc instruirea „Comportament etic - garanție a calității în jurnalism”, la care au participat 10 jurnaliști și reporteri din redacțiile membre API. Împreună cu **Viorica Zaharia**, experta media și președinta Consiliului de Presă, și **Rodica Corețchi-Mocanu**, specialistă în protecția drepturilor copilului, participanții și-au reamintit regulile etice de bază de care trebuie să se conducă orice profesionist media, au analizat mai multe dileme etice privind abordarea subiectelor despre copii și victimele situațiilor tragice;

✓ 3-4 martie 2022 a avut loc o instruire la tema **managementului proiectelor în perioadele de risc**, (re)definirea modelului de afacere și cum se construiesc modele de business viabile în timpul unei crize. Au participat **10 manageri de la redacțiile locale și naționale membre API**. Trainera programului **Dorina Ciobanu**, expertă fundraising și antreprenoriat, fondatoare *Investitii.md*, le-a vorbit managerilor media despre modalitățile inovative de implementare a proiectelor, colectarea și analiza indicatorilor, dar și a atras atenția asupra necesității schimbării viziunilor de business, identificării soluțiilor de alternativă, care să contribuie la creșterea independenței financiare și a sustenabilității redacțiilor;

✓ Pe 24-25 martie 2022 **13 reporteri și alți colaboratori din media naționale și locale** au

participat la instruirea „Despre istoriile umane - de la idee la realizare”. Ei au discutat cu expertele **Polina Cupcea**, portalul *Oamenisikilometri.md* și **Eugenia Crețu**, *Radio Europa Liberă*, despre ce este jurnalismul narativ, elementele ce îl deosebesc de alte genuri jurnalistice, identificarea subiectelor și alegerea eroilor, documentarea, realizarea și prezentarea istoriilor umane în format text și video;

✓ 22-23 iulie 2022 - un alt **atelier de schimb de experiență** la care au participat **20 de manageri și contabili din cadrul redacțiilor membre API**. Facilitatoarele evenimentului **Alina Radu** și **Aliona Cenușa** de la *Ziarul de Gardă* au împărtășit colegilor experiențe și practici privitor la activitatea instituțiilor mass-media: crizele de securitate și cum acestea influențează redacțiile, planificarea financiară, tendințele pieței și ajustarea activității redacționale.

▪ **Program de stagii pentru jurnaliștii redacțiilor API**

În perioada martie-iulie 2022, **11 jurnaliști și alți colaboratori de la redacțiile membre API** au participat la un **program de stagii** la mai multe redacții naționale: portalul *Diez.md*, proiectele media de investigație *RISE Moldova* și *CU SENS*, postul de televiziune *TV8*, *Radio Chișinău*, *Ziarul de Gardă* și portalul *Agora.md*. Stagiarii au preluat din experiența colegilor din redacțiile naționale privind documentarea și realizarea investigațiilor jurnalistice, producțiile radio și TV, publicitate, promovare și specificul audienței online.

▪ **Transfer de bune practici:**

✓ În perioada ianuarie-martie 2022, au fost desfășurate **6 sesiuni de transfer de bune practici** cu genericul „De la redacție la redacție”. Cei peste **100 de participanți** la sesiuni au discutat diverse subiecte: cum realizăm producții video cu impact, instrumente de atragere a clienților de publicitate, utilizarea aplicațiilor Google Play și App Store, realizarea subiectelor de mediu și a materialelor de investigație la nivel local etc. Moderatorii sesiunilor au fost: **Vadim Șterbate**, *Observatorul de Nord*, **Veaceslav Perunov**, *e-SP.md*, **Alina Radu**, *ZdG*, **Veaceslav Tutunaru**, *Eco FM*, **Lilia Zaharia**, *API*, **Lilia Curchi**, *Natura*;

✓ În perioada **25-26 august 2022**, API a organizat un **eveniment interactiv de schimb de experiență și consolidare a comunicării** dintre colaboratorii redacțiilor constituate. Evenimentul a fost facilitat de experții *Activis Teambuilding*.

▪ Vizite de studiu în Slovacia și Lituania

În iunie și august 2022, mai mulți manageri și jurnaliști din cadrul redacțiilor membre API au participat la două vizite de studiu la Bratislava ([Slovacia](#)) și Vilnius ([Lituania](#)).

- ✓ Astfel, în perioada 5-8 iunie 2022, 14 manageri media au făcut schimb de experiență și informații cu mai multe redacții și jurnaliști din Slovacia, printre care: ziarul *Pravda*, holdingul media *Petit Press* și portalul online *SME Creative*, publicația *.tyzden*, portalul informativ *Aktuality.sk*. Subiectele de interes discutate de managerii redacțiilor locale și naționale au ținut de sursele de finanțare, instrumentele de monetizare a conținutului jurnalistic, viitorul presei tipărite și dezvoltarea mediei online;
- ✓ Iar în perioada 31 iulie-4 august 2022, 17 reporteri de la redacțiile membre API s-au întâlnit cu reprezentanții mai multor redacții lituaniene naționale și regionale și instituții de reglementare a activității mass-media:

Delfi.tv, 15min.lt, Radio Extra Fm, Sekunde, Ūkininko patarėjas, Diena Media News, Utena Diena și Anyksta. Jurnaliștii moldoveni au discutat cu colegii din presa lituaniană despre provocările cu care se confruntă mass-media în ultima perioadă, tendințele și posibilitățile de dezvoltare atât a presei scrise, cât și a platformelor online.

▪ Monitorizarea conținutului editorial

În cadrul proiectului a fost elaborată o nouă metodologie de monitorizare a conținuturilor (redacțiile membre API) și a redacțiilor care vor depune cerere de aderare la API. Metodologia se bazează pe indicatori cantitativi și calitativi de evaluare a conținutului editorial din perspectiva respectării normelor deontologice și a corespunderii criteriilor de interes public. Utilizând această metodologie, în perioada mai-august 2022 a fost monitorizat conținutul jurnalistic a 8 instituții media membre API (*Unghiul, Est-Curier, Eco FM, Gazeta de Sud, Esp.md, Gazeta Satelor, Nokta.md și Ecoul Nostru*). Ca rezultat, au fost elaborate și expediate fiecărei instituții în parte raportul de monitorizare cu concluzii și recomandări, pentru a putea fi utilizat în vederea îmbunătățirii calității conținutului media.

▪ Activități anterioare în cadrul proiectului (în 2021):

În anul 2021, în cadrul proiectului, API a realizat 3 activități de instruire pentru redacțiile membre API la teme: documentarea în mass-media și bazele de date; fotografia de presă; studierea audienței și strategiile de dezvoltare ale redacțiilor.

Rezultatele proiectului

Activitățile proiectului au contribuit la creșterea profesională a colaboratorilor și la îmbunătățirea comunicării dintre membrii constituenți ai API, la transferul de cunoștințe, experiență și bune practici dintre colegii de breaslă atât din media regionale și naționale, cât și cele internaționale.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Consolidarea rezilienței publicului larg și a jurnaliștilor în fața noilor provocări informaționale”	UNICEF Moldova, cu susținerea financiară a USAID	01.07.2021 - 31.03.2022	MDL 1,132,696.00 / MDL 319,260.51

Scopul proiectului: Prin acest proiect, API și-a propus să contribuie la consolidarea cunoștințelor și abilităților de informare ale publicului larg și ale jurnaliștilor despre pandemia de COVID-19, vaccinuri și vaccinare.

Activități desfășurate în anul 2022:

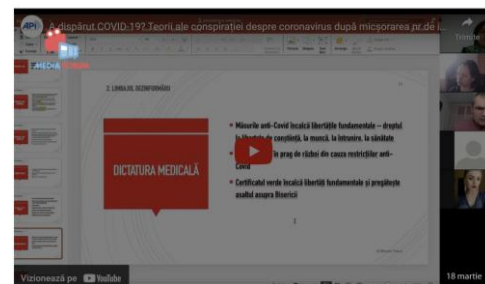
- A continuat publicarea ciclului de articole explicative despre pericolul dezinformării în contextul pandemiei de COVID-19 în 20 de instituții media (ziare și portaluri de știri).

Cele 2 articole publicate în 2022:

- ✓ [Unii moldoveni preferă să plătească amenzi, decât să respecte regulile de profilaxie a COVID-19](#)
- ✓ [Peste 10 mii de doze de vaccin împotriva COVID-19 au fost administrate copiilor din țară. Experții în sănătate le recomandă părinților să ia decizii informate](#)

- Pe platforma MediaForum.md au fost publicate și promovate două quizz-uri de verificare a cunoștințelor despre COVID-19, inclusiv un quizz cu participarea copiilor angajaților API;
- A avut loc un webinar pentru jurnaliști la tema teoriilor conspirației despre COVID-19 (18 martie 2022, „A dispărut COVID-19? Teorii ale conspirației despre noul coronavirus după micșorarea numărului de infectări”, expert internațional: Mădălin Voicu, TVR/Veridica.ro):

Activități anterioare în cadrul proiectului (în 2021):

- 3 workshop-uri cu experți internaționali destinate jurnaliștilor din presa națională și locală, la care au fost prezentate instrumente jurnalistice de documentare și de dezmințire a falsurilor în pandemie;
- 3 dezbateri online și un quizz pentru jurnaliști la tema reflectării subiectelor legate de pandemie;
- Articole explicative publicate în mass-media naționale și regionale.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Consolidarea capacității mass-media locale pentru a crește gradul de conștientizare și a reflecta etic despre violența bazată pe gen (GBV) și violența împotriva copiilor (VAC)”	Uniunea Europeană, implementat de UN Women în parteneriat cu UNICEF	01.07.2021 - 30.09.2022	MDL 1,081,694.00 / MDL 931.033.94

Scopul proiectului: Consolidarea mass-mediei locale, în special a redacțiilor din Cahul și

Ungheni, privind drepturile copilului și reflectarea lor în materiale media, pentru a evita victimizarea și re-victimizarea copiilor, dezvăluirea identității copilului (cu excepția cazului când există interes major), folosirea limbajului disprețuitor, promovarea stereotipurilor, ignorarea imaginii publice a copilului etc.

Activități realizate în 2022:

- A fost elaborat un **ghid și un pachet de training** cu materiale de suport pentru mass-media privind reflectarea etică a cazurilor de violență împotriva copiilor și a violenței bazată pe gen „**Abordarea în presă a violenței în bază de gen și a violenței împotriva copiilor**”;
- Au fost organizate și desfășurate **12 instruirii pentru mass-media locale din Cahul și Ungheni** privind reflectarea etică a problemelor copilului cu genericul „**Reflectarea corectă în mass-media a tematicii violenței în bază de gen și a violenței împotriva copiilor**”, beneficiari - 7 redacții, inclusiv 4 din API (*Unghiul, Expresul, Ziuadeazi.md, Gazeta de Sud, Gazeta de Chișinău, postul public de radio și postul public de televiziune din UTA Găgăuzia*), 61 participanți. Experte: **Viorica Zaharia, Rodica Corețchi-Mocanu**;
- A fost desfășurată o **instruire online** pentru mass-media locale și naționale: „**Acoperirea mediatică corectă a violenței de gen și a violenței împotriva copiilor**” (27 iunie 2022, 40 participanți, inclusiv 28 din API);
- Au fost produse și difuzate **6 spoturi video de promovare a implicării civice pentru un mediu social non-violent**, în special pentru combaterea violenței împotriva copiilor și a celei bazate pe gen;
- Au fost publicate **70 de materiale** (articole, comunicate de presă, istorii umane de interes sporit) în mass-media locale, care reflectă violența împotriva copiilor și violența bazată pe gen;
- Au fost desfășurate **campanii de comunicare locale de către mass-media din Ungheni și Cahul** privind eliminarea violenței împotriva copiilor și promovarea comportamentului non-violent (1 septembrie - 15 octombrie 2022 și 25 noiembrie - 10 decembrie 2022);
- La Cahul a fost organizat un **atelier privind mecanismele de prevenire și combatere a violenței în bază de gen și a violenței împotriva copiilor** (16 noiembrie 2022, 30 de participanți);
- A avut loc un **training pentru viitorii jurnaliști** pentru a crește gradul de conștientizare și a reflecta etic despre violența bazată pe gen și violența împotriva copiilor (28 octombrie 2022, 17 participanți, experte: **Alina Radu, Rodica Corețchi-Mocanu**);
- A fost publicat un **quizz cu premii pentru promovarea principiilor egalității de gen în rândul tinerilor** (15 noiembrie-15 decembrie 2022, 100 participanți, 6 premiați);
- Au fost elaborate și publicate/promovate **6 cartioane motivaționale despre prevenirea violenței în bază de gen și a violenței împotriva copiilor**.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Organizarea Forumului Mass-Media”	Fundația Soros-Moldova, Programul Mass-Media	01.08.2021 - 31.12.2022	\$28,937.50 / \$22,584.85

Proiectul a oferit suport pentru organizarea și desfășurarea Forumului Mass-Media 2022.
Notă: din cauza pandemiei de COVID-19, ediția 2021 a Forumului a fost contramandată, iar sursele financiare au fost direcționate pentru organizarea Forumului 2022.

Activități realizate în 2022:

▪ Ediția a opta a Forumului Mass-Media, organizat anual de API în parteneriat cu Asociația Presei Electronice și Centrul pentru Jurnalism Independent, sub auspiciile Consiliului de Presă, a avut loc la **22-23 noiembrie 2022**. Forumul 2022 a fost organizat în parteneriat cu Freedom House.

✓ Au participat peste 150 de jurnaliști, editori, manageri media, dar și reprezentanți ai instituțiilor publice, autorităților de reglementare, experți din țară și de peste hotare;

✓ La deschiderea Forumului, au participat și au rostit discursuri: **Igor Grosu**, președintele Parlamentului Republicii Moldova, **Ambasadorul Jānis Mažeiks**, șeful Delegației UE în Moldova, **Laura Hruby**, șefa adjunctă a Misiunii Ambasadei SUA, **Gary Davies**, șeful adjunct al Misiunii Ambasadei Britanice;

✓ La principala dezbatere a Forumului „**Situația mass-mediei în Republica Moldova: încotro ne-am pornit și unde am ajuns?**” au participat două grupuri de vorbitori: jurnaliști și experți media, pe de o parte, și reprezentanți ai instituțiilor publice și autorităților de reglementare, pe de altă parte;

✓ În cadrul Forumului au mai avut loc: dezbaterea „**Jurnalism pe timp de război**” (participanți: **Alexandra von Nahmen**, corespondenta pentru străinătate a postului DW din Germania, și trei jurnaliști moldoveni care au reflectat războiul Rusiei împotriva Ucrainei - **Viorica Tătaru**, **Andrei Captarenco** și **Vitalii Șmakov**); prezentarea raportului Freedom House „**Indicele accesului la informație**” (experți: dr. hab. **Dawid Sześciło**, profesor asistent la Facultatea de Drept și Administrare a Universității din Varșovia, Polonia, și **Stela Pavlov**, expertă Freedom House); șase ateliere cu experți străini și naționali, în cadrul cărora au fost abordate subiecte practice, de securitate și de etică profesională: „**Hărțuirea jurnaliștilor în mediul online. Pericole, provocări, soluții**” (experte: **Viktorya Vilc** și **Jeje Mohamed**, PEN America, SUA); „**Fenomenul copy paste în jurnalism: ce soluții există?**” (invitat - **Eugeniu Rusu**, directorul general al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală AGEPI, expertă - **Ioana Avădani**, președinta Centrului pentru Jurnalism Independent din România); „**Epuizarea profesională și post-trauma: cum facem față?**” (expert - **Gavin Rees**, Senior Advisor for Training and Innovation la Dart Center for Journalism and Trauma, Marea Britanie); „**Moderarea comentariilor: practici bune și practici proaste**” (expert - **Cătălin Tolontan**, coordonator editorial al publicației Libertatea, România); „**Management, conținut, monetizare în presa online și presa scrisă**” (expert: **Sergii Cherniavskiy**, manager media, Ucraina); „**Jurnalismul etic: cum evităm și cum gestionăm conflictele de**

interese?” (expert - **Manfred Protze**, membru al Comitetului de reclamații, Presserat din Germania); activități de networking cu genericul „Profesioniștii au ce-și spune: schimb de experiență într-o atmosferă informală” cu temele: „Gestionarea instituției mass-media: planificare, buget, angajați, fonduri” (facilitatoare - **Svetlana Buza**, TV8); „Corectitudinea profesională în vremuri tulburi: cum asigurăm calitate pe timp de criză și de război?” (**Galina Vasilieva**, *Newsmaker.md*); „Noi formate mediatice” (**Polina Cupcea**, *Oamenisikilometri.md*); „Cum organizăm activitatea departamentului de publicitate pe timp de criză?” (**Valeria Harti**, *Agora.md*); „Podcasturi în mass-media: de ce, de care, cum poate aduce foloase?” (**Oana Rusu**, *Moldova.org*);

✓ În prima zi a Forumului Mass-Media 2022 a fost înmânat **Premiul Național de Etică și Deontologie jurnalistică**, edițiile 2021 (*Moldova.org*) și 2022 (*RISE Moldova*) și au fost anunțați cei șapte câștigători ai concursului național „Investigațiile anului 2022”. De asemenea, a fost lansată „**Cartea Neagră a risipei banilor publici**” ediția 2022 și au fost premiați câștigătorii concursului de materiale jurnalistice „**Jurnaliștii pentru diversitate și incluziune**”;

✓ La sesiunea de închidere a fost adoptată **Rezoluția Forumului Mass-Media 2022** care a fost expedită decidenților politici și administrativi din țară, organizațiilor internaționale și partenerilor de dezvoltare.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Continuarea programului de asistență pentru mass-media regionale independente”	Ambasada SUA în Republica Moldova	01.09.2021 - 31.10.2022	\$59,933.00 / \$46,141.00

Scopul proiectului: Contribuție la sustenabilitatea și funcționalitatea instituțiilor mass-media independente regionale din Republica Moldova printr-un program de asistență țargetată în cadrulul Centrului de consultanță și asistență pentru instituțiile mass-media independente.

Activități realizate în anul 2022:

- Au fost oferite **consultații pe teme de management media, jurisprudență, IT, web design, layout și print design, management financiar și contabilitate** pentru 26 de redacții beneficiare, inclusiv 18 din API, în total 388 de consultații (experți/consultanți: **Irina Ghelbur** - management media, **Iurie Șalaru** - publicitate, **Nicolae Frumosu** - jurisprudență, **Dumitru Cecîrlan** - IT, **Vitalie Harea** - web design, **Angela Ivanesi** - machetare și design print, **Tatiana Prisăcar** - management financiar și contabilitate);
- **Instruiri in-house la solicitarea redacțiilor.** 16 instruiri in-house, beneficiari - 55 de colaboratori ai redacțiilor *Ecoul Nostru*, *Observatorul de Nord*, *Est-Curier*, *Esp.md*, *Gazeta de Chișinău*, *Gazeta de Sud*;
- 14 **instruiri tematice online** pentru redacțiile beneficiare la temele: „Capacitatea financiară a instituției media, estimarea și planificarea indicatorilor de dezvoltare” (27 ianuarie 2022), „Contabilitatea și impozitarea operațiunilor în cadrul entităților: prevederi noi în anul 2022” (10 februarie 2022), „Drepturile și garanțiile speciale ale jurnaliștilor” (25 februarie 2022), „Semnătura electronică: Oportunități și beneficii pentru redacții și jurnaliști” (10 martie 2022), „Cum elaborăm și dezvoltăm un site de știri performant?” (31 martie 2022), „Evidența contabilă și fiscală a mijloacelor fixe în cadrul ONG-urilor și a

entităților comerciale” (20 aprilie), „Design-ul de ziar: dăm viață articolelor” (21 aprilie 2022), „Calcularea amortizării/uzurii mijloacelor fixe în scopul evidenței contabile și a impozitării” (25 mai 2022), „Modalități de exercitare a profesiei de jurnalist în redacție” (27 mai 2022), „Structura organizațională în instituțiile media, de ce e important să o avem și cum o facem” (16 iunie 2022), „Securitatea digitală: cum o asigurăm ca să evităm riscuri și consecințe nedorite” (30 iunie 2022), „Publicitatea din Republica Moldova: evoluții, involuții, învățăminte și perspective” (21 iulie), „Publicitatea în Internet și ziare: reglementări, tendințe, evoluții” (16 septembrie 2022), „Planul de comunicare pentru campania de abonare 2023. Modalități de creștere a audienței pentru publicațiile online” (12 octombrie 2022). Numărul total al participanților/beneficiarilor: 217 persoane;

- A fost efectuat **auditul paginilor web** (design, funcționalitatea, accesibilitatea) pentru 9 instituții media, inclusiv 3 membre API. Consultantul **Vitalie Harea** a elaborat și recomandări/soluții pentru fiecare site în parte, informații necesare redacțiilor ca să-și îmbunătățească activitatea în mediul online;
- Au fost elaborate și transmise beneficiarilor **10 ediții ale unui buletin electronic** cu răspunsurile la cele mai frecvente întrebări pe fiecare dintre cele șapte domenii tematice.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Informare activă și promovarea drepturilor omului și a accesului egal la justiție pentru toți cetățenii”	Millennium DPI Partners/U.S. Department of State	01.10.2021 - 30.09.2022	\$24,986.00 / \$21,294.62

Continuarea **Campaniei Naționale pentru o Justiție Sănătoasă**, desfășurată de mai multe organizații neguvernamentale și de media pentru dezvoltarea conștiinței și a culturii juridice pentru exercitarea drepturilor omului și utilizarea eficientă de către cetățenii Republicii Moldova a mecanismelor legale de protecție împotriva abuzurilor.

Activități realizate în 2022:

- Au fost produse și difuzate la postul de televiziune TV8 **trei emisiuni privind drepturile omului** („Cum se asigură o justiție prietenoasă copiilor pentru copiii victime sau martori ai crimei?”, „Presă independentă moldovenească în Moldova înfruntând provocările războiului ucrainean”, „Cum cetățenii de pe malul stâng al Nistrului au rămas fără acces la justiție”) și o rubrică tematică **„Apropo, ce spune legea?”**;
- Au fost produse și publicate **cinci articole în opt ziare regionale și naționale și pe site-urile acestora, 11 reportaje tematice** la Radio Chișinău;
- Au fost organizate și desfășurate discuții publice privind drepturile omului și accesul la justiție: „Cum asigurăm o justiție prietenoasă copiilor victime sau martori ai infracțiunilor?” (22 martie 2022 - 35 de participanți); „Procedura de adopție: cum o facem accesibilă și prietenoasă părinților și copiilor?” (23 iunie 2022, 25 de participanți);
- Au fost desfășurate **concursuri tematice**

Concurs național pentru elevi și eleve 2022: „Avem drepturi, dar cum le apărăm?”

În perioada 20 iulie-14 august 2022 lucrările acceptate la concurs vor fi afișate pe aplicația specială [www.concurs.api.md](#), iar orice votator va putea vota, la una sau mai multe secțiuni diferite, astfel posibilitatea să acorde în decurs de 24 de ore cel mult câte un vot pentru fiecare din cele trei categorii.

interactive pentru sporirea cunoștințelor juridice ale tinerilor „Verifică-ți cunoștințele în domeniile drepturilor omului și justiției” (quiz 1 - 18 martie-30 iunie 2022, 108 participanți, 6 premiați / quiz 2 - 11 august-21 septembrie 2022, 69 participanți, 6 premiați);

- A avut loc **concursul național pentru elevi și eleve „Avem drepturi, dar cum le apărăm?”**, la care au putut fi prezentate eseuri/poezii, desene/caricature și video/animații (1 iunie - 15 iulie 2022; 85 participanți, 12 premiați).

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Suport tehnic pentru media regionale în Moldova”	FOJO Media Institute (Suedia)	01.11.2021 - 30.04.2022	EUR 10,000.00 / EUR 9,801.08

- În cadrul acestui proiect, API a lansat ediția a doua a **Fondului de asistență tehnică și îmbunătățiri IT**, destinat instituțiilor mass-media regionale independente;
- Au fost oferite, pe bază de concurs, **4 granturi mici de câte 2200 EUR fiecare, pentru dezvoltarea capacităților tehnice** ale redacțiilor regionale, inclusiv o redacție membră API (*ECO FM; Albasat TV, Studio-L, SorTV*), din totalul de 14 solicitări depuse.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Dezvoltarea capacităților Consiliului de Presă din Moldova”	International Media Support (Danemarca)	01.12.2021 - 31.12.2022	EUR 18,500.00 / EUR 18,500.00

În calitate de fondator al Consiliului de Presă din Republica Moldova care deține Secretariatul Consiliului, API oferă suport instituțional continuu acestei structuri naționale de autoreglementare jurnalistică și accesează fonduri pentru asigurarea funcționării și dezvoltării Consiliului de Presă.

Activități realizate în 2022:

- A fost produs și promovat un **spot video promoțional despre etica jurnalistică și responsabilitatea socială a jurnaliștilor** pentru informarea obiectivă a publicului;
- Au fost organizate și desfășurate **8 întâlniri ale membrilor Consiliului de Presă cu consumatorii de produse mediatice** (9 decembrie 2022, Ungheni, 29 de participanți; 14 decembrie 2022, Sîpoteeni, Călărași, 38 de participanți; 16 decembrie 2022, Drochia, 32 de participanți; 19 decembrie 2022, Strășeni, 25 de participanți; 21 decembrie 2022, Căușeni, 23 de participanți; 21 decembrie 2022, Anenii Noi, 26 de participanți; 21 decembrie 2022, Ceadăr-Lunga, 15 participanți; 28 decembrie 2022, Peresecina, Orhei, 31 de participanți)
- Au fost produse și publicate pe rețelele sociale **10 carduri de promovare a eticii jurnalistice**;
- Au fost publicate **materiale explicative despre deciziile Consiliului de Presă**;
- A fost desfășurat un **atelier la tema deontologiei jurnalistice pentru angajații companiei „Teleradio-Moldova”** (experte: Viorica Zaharia, Natalia Porubin, 23 de

participanți);

- Au fost desfășurate **dezbateri online pe portalul Mediaforum.md** pe următoarele teme: mediatizarea cazurilor care privesc viața privată a persoanelor publice, influența rețelelor de socializare asupra calității mass-media, mediatizarea deceselor persoanelor publice, fenomenul de burnout profesional în jurnalism, moderarea comentariilor la știrile difuzate în rețele sociale etc.
- A fost publicat **un test deontologic** pe tema „**Colectarea informației și verificarea faptelor. Unde greșesc cel mai des jurnaliștii?**” cu șapte întrebări pentru jurnaliști și studenții facultăților de jurnalism;
- A fost finanțată participarea președintei Consiliului de Presă la **Conferința anuală a Alianței Europene a Consiliilor de Presă Independente (AIPCE)**, 20-22 octombrie 2022, Ayia Napa, Cipru;
- **Au fost actualizate** pagina web a Consiliului de Presă și pagina de pe rețeaua de socializare Facebook a Consiliului;
- Au fost organizate și desfășurate **5 ședințe ale Consiliului de Presă** în anul 2022.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Fii cu ochii pe dezinformarea online!”	Institute for War and Pace Reporting	01.02.2022 - 31.03.2022	GBP 29,500.00 / GBP 29,500.00

Scopul proiectului: Susținerea activităților de combatere a dezinformării, desfășurate de API în cadrul Campaniei împotriva informațiilor false și tendențioase STOP FALS!

Activități desfășurate în 2022:

- Au fost **monitorizate 10 site-uri** online pentru identificarea narațiunilor false și speculative;
- Au fost documentate și publicate **15 articole de dezmințire a falsurilor și afirmațiilor manipulatorii** ale unor politicieni și alte persoane publice;
- Au fost documentate și publicate **8 articole de dezmințire a falsurilor despre COVID-19 și despre procesul de vaccinare**;
- Au fost produse, publicate și promovate **4 ediții ale „Cronicii dezinformării”** în format video, în care au fost incluse cele mai grave falsuri transmise în spațiul public moldovenesc.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat 2022
„Jurnaliștii pentru diversitate și incluziune: responsabilitate și angajament”	Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și Suedia, prin intermediul Fundației Est Europene	02.2022 - 04.2025	MDL 4,840,664.00 / MDL 1,329,241.46

Scopul proiectului: Consolidarea capacității mass-media și stimularea celor mai bune practici jurnalistice de promovare profesionistă a diversității și incluziunii.

Activități desfășurate în 2022:

- Au fost organizate **trei focus grupuri**, moderate de echipa de experți formată din **Alina Radu** (directoare Ziarul de Gardă), **Alexandru Zubco** (jurist) și **Ioana Avădani** (expertă media, România), cu participarea a 35 jurnaliști și activiști în domeniul drepturilor omului, care au discutat despre dificultățile legate de realizarea subiectelor

privind diversitatea și grupurile vulnerabile, abordarea jurnalistică a subiectelor sensibile despre incluziune și toleranță. Concluziile și recomandările au fost incluse în **Studiul privind necesitățile de instruire ale profesioniștilor media din Republica Moldova în domeniul diversității și al mediatizării grupurilor vulnerabile**. Experții au elaborat și **Kit-ul de training pentru jurnaliști - Relatarea jurnalistică despre persoanele și grupurile vulnerabile**, care poate fi utilizat de redacții, facultăți de jurnalism și jurnaliștii interesați să se autoinstruiască în acest domeniu;

- În perioada 9-13 august 2022, API a organizat primele două instruirii la școala de vară „Diversitate și toleranță în mass-media”, cu participarea a 21 de jurnaliști, inclusiv 4 membri API. Aceștia au fost familiarizați cu conceptele de diversitate și toleranță și modul în care acestea pot fi abordate în presă: modalități de colectare a informației, terminologia corectă,

interviewarea surselor, procesarea materialelor. Trainerii instruirilor au fost **Natalia Porubin**, expertă media, **Irina Corobcenco**, expertă **Promo-LEX**, **Rodica Corețchi-Mocanu**, consultantă în domeniul protecției copilului, jurnaliștii **Alex Lebedev** și **Elena Baranov**, *Diez.md*;

- Alți 15 jurnaliști (inclusiv 5 membri API) și studenți de la facultățile de jurnalism au participat la o **instruire despre stereotipuri și prejudecăți** și cum acestea ar putea fi evitate în materialele jurnalistice. Evenimentul a avut loc pe 20-21 octombrie 2022. Trainera **Elena Cioina**, coordonatoare media a platformei *E-sanatate.md* a explicat cum pot fi documentate și realizate materiale despre persoanele care pot fi subiect al discriminării, iar trainerul **Ștefan Popov**, psiholog și psihoterapeut, fondator și președinte al *Centrului de Cercetări Științifice în Psihologie* a vorbit despre conștientizarea prejudecăților participanților și influența stereotipurilor în elaborarea produselor media;

- În anul 2022, API a desfășurat prima ediție a **concursului „Jurnaliștii pentru diversitate și incluziune”**, cu patru categorii: Presa scrisă și presa online (ziare, reviste, site-uri), Audiovizual (TV și Radio), Fotografie și Bloguri/vloguri. În total la concurs au fost depuse 45 de dosare (inclusiv 7 dosare depuse de reprezentanții redacțiilor membre API). Câștigătorii concursului au fost premiați, în cadrul unui side event al Forumului Mass-Media 2022, la care au participat 25 persoane. De asemenea, în cadrul aceluiași eveniment festiv, **redacția Cu SENS** a fost desemnată deținătoarea **Trofeului pentru Diversitate și Incluziune 2022**.

- Pe 22 decembrie 2022 API a prezentat **primul raport de monitorizare a instituțiilor media din perspectiva diversității și incluziunii** la un eveniment cu participarea a 25 persoane. [Raportul](#) a fost elaborat de **Natalia Porubin**, expertă media, în baza monitorizării realizate în perioada septembrie-octombrie 2022, care a urmărit modul în care instituțiile media supuse monitorizării au reflectat tematicile ce țin de incluziune, toleranță, acceptare. Rezultatele monitorizării au scos în evidență faptul că multe dintre persoanele vulnerabile vizate în materiale au fost prezentate preponderent în context negativ, cu utilizarea expresiilor stereotipice care provoacă milă. Activitatea de monitorizare media va continua în anii 2023-2024.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Consolidarea capacității jurnaliștilor de pe malul stâng al Nistrului de a reflecta activ și etic drepturile copilului” (II)	UNICEF Moldova, cu suportul financiar al Suediei	01.04.2022 - 30.06.2022	MDL 723,525.00/ MDL 723,525.00

Proiectul a reprezentat o continuare a proiectului cu aceeași denumire, implementat de API în perioada (februarie 2021 - martie 2022 - a se vedea mai sus, pagina 10).

Activități realizate în 2022:

- A fost oferit suport financiar pentru realizarea și publicarea în mass-media din regiunea transnistreană a cinci materiale jurnalistice complexe la tema respectării drepturilor copilului;
- A fost lansată platforma de instruire la distanță E-learning. api.md și digitizate primele două cursuri: „Mass-media și drepturile copilului” în limbile română și rusă (experți: Natalia Porubin, Viorica Zaharia, Ion Bunduchi, Aneta Gonța).

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Dezvoltarea gândirii critice pe timp de război”	Institute for War and Pace Reporting	15.04.2022 - 30.09.2022	GBP 36.995.00/ GBP 36.995.00

Scopul proiectului: Consolidarea gândirii critice în vederea diminuării impactului dezinformării în perioada de război.

Activități desfășurate în 2022:

- 20 de jurnaliști care lucrează în 13 instituții media locale, regionale și naționale au participat la două ateliere (mai și iunie 2022) de consolidare a capacităților de identificare, analiză și dezmințire a informațiilor false și manipulative despre războiul Rusiei împotriva Ucrainei (mai, iunie 2022);
- Au fost organizate și desfășurate 8 întâlniri cu consumatorii media în regiunile rurale ale țării (Tănădari, Causeni; Filipeni, Leova; Alexandreni, Sangerei; Pohrebeni, Orhei; Novosiolovca, Taraclia; Călugăr, Fălești; Albiuț, Fălești; Răduleni Vechi, Florești) și a 5 activități de alfabetizare media (Cantemir, Cahul, Soroca, Ștefan Vodă, Bălți) destinate persoanelor din diverse domenii profesionale, cum ar fi pedagogi, asistenți sociali, medici, polițiști și alții care se bucură de încredere și au influență în comunitățile lor locale. Numărul total al participanților la aceste activități - 287 de persoane.
- Au fost organizate și desfășurate (septembrie 2022) două întâlniri cu refugiații ucraineni în R. Moldova și discuții despre propaganda în timpul războiului (27 de participanți);
- A fost editate cinci ediții ale paginii tematice de educație a gândirii critice „Gândește critic!” despre dezinformarea în contextul războiului din Ucraina. Pagina a fost publicată în 9 ziare membre API (Observatorul de Nord, Ecolul Nostru, Expresul, Est Curier, Gazeta de Sud, Unghiul, Gazeta

Satelor, Gazeta de Chisinau și Ziarul de Gardă), principalele articole ale paginii fiind publicate pe site-urile ziarelor și pe alte portaluri informaționale;

- Au fost dezmințite falsurile din spațiul public și elaborate profiluri ale unor politicieni, analiști politici, oficiali ai bisericii și alți agenți de influență pro-rusi care transmit narațiuni de dezinformare, fiind publicate și promovate 10 articole pe portalul Stopfals.md;
- Au fost produse și distribuite 5 video-uri de dezmințire a celor mai virale falsuri și speculații, inclusiv despre războiul Rusiei împotriva Ucrainei.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Abilitarea jurnaliștilor, a studenților la jurnalism și a funcționarilor publici din regiuni și sporirea rezilienței informaționale a publicului”	UNICEF Moldova, cu suportul financiar al USAID	01.06.2022 - 31.07.2023	MDL 1,485,740.00/ MDL 636,180.14

Scopul proiectului: Consolidarea cunoștințelor și a capacităților jurnaliștilor din mass-media locală și regională, a studenților la jurnalism și a comunicatorilor instituțiilor publice de a verifica informațiile și de a dezminți știrile false și speculațiile, inclusiv despre COVID-19 și vaccinare, educarea și creșterea rezistenței informaționale a publicului larg.

Activități desfășurate în 2022:

- 73 de jurnaliști de la 27 de instituții media locale, regionale și naționale au participat la patru ateliere regionale de consolidare a capacităților de identificare, analiză și dezmințire a informațiilor false și manipulative despre infecția de COVID-19 și vaccinare (15-16 iulie 2022, Cahul; 29-30 iulie 2022, Soroca; 5-6 august 2022, Comrat; 19-20 August 2022, Chișinău). Traineri: jurnaliștii Mădălin Necșuțu, Lilia Zaharia, Constantin Hairedtinov, Vladimir Thoric, Petru Macovei;

- Au fost organizate și

desfășurate 4 întâlniri și discuții la tema pericolului pe care îl are dezinformarea pentru democrație și cum poate fi combătut acest fenomen, cu studenții unor universități din Moldova (13 octombrie 2022 - întâlnire cu studenții Facultății Științe educaționale, Psihologie și Arte a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți; 19 October 2022 - Facultatea Relații Internaționale, Științe politice și Jurnalism a Universității Libere Internaționale ULIM din Chișinău; 21 October 2022 - Facultatea Jurnalism și Științe ale comunicării a Universității de Stat din Moldova; 1 noiembrie 2022 - Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul). Numărul total de participanți: 120, experți - Petru Macovei, Lilia Zaharia;

- A fost desfășurat un concurs pentru jurnaliștii din mass-media locală și regională privind dezmințirea falsurilor și a informațiilor distorsionate despre pandemia de COVID-19. La 12 noiembrie 2022, la masa rotundă „Media locală împotriva dezinformării”, au fost anunțați și premiați patru câștigători ai concursului: Elena Celak,

portalul *Nokta.md* (Comrat), **Anghelina Gaidarji** și **Lidia Gadarag**, portalul *Tuk.md* (Taraclia), **Natalia Morari**, ziarul *Unghiul* (Ungheni). Câștigătorii au primit diplome și echipamente tehnice (laptop-uri) necesare activității profesionale de jurnalist;

- A fost organizat un concurs de idei de articole de articole în rândul studenților care au participat la atelierelor desfășurate de API, iar cinci autori au fost ajutați să finalizeze articolele, acestea fiind publicate pe portalul *Stopfals.md*;

- În cadrul proiectului a fost digitizat **ABC-ul Dezinformării** în două versiuni lingvistice (în română și rusă) - un instrument interactiv online, extensiune la portalul *Stopfals.md* / *Abc.stopfals.md* - pentru a-i ajuta pe consumatorii de produse informaționale să se documenteze și să verifice declarațiile din spațiul public. În ordine alfabetică, ABC prezintă termeni și expresii legate în principal de dezinformare și speculații despre COVID-19 și/sau vaccinare, și dezmințirea acestora.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Despre dezinformare de la ușă la ușă”	International Media Support (Danemarca)	01.07.2022 - 30.06.2023	EUR 37,640.00/ EUR 12,036.57

Scopul proiectului: Dezvoltarea gândirii critice și promovarea educației media în societatea moldovenească, în special în mediul rural.

Activități desfășurate în 2022:

- A fost organizat un atelier pentru 15 colaboratori ai Campaniei STOP FALS! privind noile tehnici de dezinformare și manipulare, dar și modul de verificare a informațiilor la tema războiului;
- Au fost publicate două ediții ale **Buletinului STOP FALS!** (din cele 4 planificate), care au fost diseminate în 60 de localități rurale cu ajutorul colaboratorilor Campaniei STOP FALS!, inclusiv în instituții publice: case de cultură, biblioteci, oficii poștale, centre medicale etc.;
- Au fost organizate și desfășurate 15 **întâlniri de educație media** (din cele 30 planificate) în diferite regiuni ale țării, cu un număr total de peste 300 de participanți.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova”	PNUD Moldova, cu suportul financiar al Suediei	01.08.2022 - 31.12.2022	MDL 227,670

Scopul proiectului: Consolidarea capacităților profesionale ale jurnaliștilor de a aborda profesionist subiecte din domeniul justiției.

Activități desfășurate în 2022:

- În august-noiembrie 2022, au avut loc focus grupuri cu participarea jurnaliștilor și a reprezentanților diferitor actori din sistemul judiciar. În baza concluziilor și a recomandărilor de la aceste întâlniri, jursita **Lilia Ioniță** și jurnalista **Viorica Zaharia** au elaborat **Ghidul „Jurnalistul și sistemul de justiție”**, în ajutor profesioniștilor media și studenților de la facultățile de jurnalism. Ghidul descrie principalele noțiuni, proceduri și procese din sistemul de justiție, facilitând astfel munca de documentare și de mediatizare a subiectelor din acest domeniu. Publicația a fost distribuită gratuit instituțiilor mass-media și jurnaliștilor/studentilor;
- Aplicând recomandările ghidului, în noiembrie 2022, API a organizat **4 instruirii tematice** (Cimișlia, Ungheni, Bălți și Comrat), despre abordarea corectă a subiectelor din domeniul justiției în materialele jurnalești. La instruirii au participat peste 40 de jurnaliști (inclusiv 14 membri API) și reprezentanți ai instituțiilor sistemului de drept.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Celula de comunicare de criză (CCC) Ungheni”	DW Akademie și Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ)	15.08.2022 - 31.03.2023	EUR 42,357.26 / EUR 12,912.40

Scopul proiectului: Dezvoltarea unei platforme de comunicare bidirecțională în Ungheni care va informa cetățenii comunității și le va oferi răspunsuri fiabile la întrebările presante, pentru a-i ajuta să înțeleagă contextul și complexitatea crizei energetice cu care se confruntă Republica Moldova.

Activități desfășurate în 2022:

- În august 2022 a fost lansat anunțul de selectare a membrilor rețelei, iar în octombrie-decembrie a fost creată **Celula de Comunicare de Criză Ungheni** cu **11 membri**: funcționari publici, profesori, bibliotecari, activiști civici, reprezentanți ai mediului de afaceri, jurnaliști locali;
- Au fost desfășurate **6 sesiuni de instruire și activități practice de networking**, axate pe analiza factorilor implicați și afectați de criza energetică, rolul mass-media pe timp de criză și verificarea faptelor pentru informarea corectă și obiectivă a cetățenilor (experte internaționale: **Suzanne Moll**, Danemarca, **Esther Körfgan**, Germania, **Liana Khachatryan**, Armenia; trainer local: **Vitalie Condrașchi**);

- CCC Ungheni prezintă un nou model de relaționare și comunicare între cetățeni și instituții, mass-media și societatea civilă, și le pune într-un cadru de voluntariat. Membrii celei învăță cum să reacționeze prompt în situații de urgență și își vor dezvolta abilitățile de comunicare și interacțiune cu mass-media pentru a le transmite cetățenilor informații clare și corecte despre criza energetică.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Studiul propagandei ruse în bisericile georgiene și ale Moldovei” (parteneriat cu Media Development Foundation, Georgia)	Journalismfund.eu	01.09.2022 - 30.04.2023	EUR 14,500.00 / EUR 2,217.60

Un proiect de parteneriat cu organizația Media Development Foundation din Georgia care presupune documentarea și publicarea unor materiale despre implicațiile propagandistice rusești ale unor reprezentanți ai bisericii ortodoxe din Georgia și din Moldova. Materialele realizate vor fi publicate la începutul anului 2023.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Amplifică, verifică, implică: accesul la informație pentru democratizare și bună guvernare în Eurasia”	Institute for War and Pace Reporting	01.09.2022 - 31.09.2022	EUR 3,450.00 / EUR 3,450.00

În baza unui contract cu Institute for War and Pace Reporting, API a organizat și desfășurat la 26 septembrie 2022, dezbateră „Combaterea dezinformării în Republica Moldova: tendințe și impact”. La dezbateră s-a discutat despre eficiența politicilor publice de luptă împotriva dezinformării și acțiunile necesare pentru asigurarea securității informaționale a țării. La eveniment au participat peste 40 de persoane, inclusiv deputați și membri ai comisiilor parlamentare, reprezentanți ai unor instituții publice și autorități de reglementare, experți, reprezentanți ai societății civile și jurnaliști.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Cartea Neagră a risipei banilor publici și concursul de investigații 2022”	Fundația Friedrich Naumann pentru Libertate (Germania)	01.09.2022 - 31.12.2022	EUR 10,679.00 / EUR 10,679.00

▪ API a desfășurat ediția a cincia a **concursului național „Investigațiile jurnalistice ale anului”**. Autorii celor mai bune investigații au fost anunțați și premiați pe 22 noiembrie 2022, la un eveniment special din cadrul Forumului Mass-Media 2022 (8 câștigători, inclusiv 3 din redacțiile membre API). Astfel, la categoria „Investigația jurnalistică a anului 2021 în mass-media națională”, locul întâi i-a revenit **Felicie Crețu**, proiectul media **CU SENS**, au fost oferite două premii doi: lui **Victor Moșneag** de la **Ziarul de Gardă** și lui **Iurie Sanduța** de la **RISE Moldova**, iar **Marcela Zămosteanu** de la **RISE Moldova** s-a clasat pe locul trei. La categoria „Investigația anului 2022 în mass-media locală/regională”, pe locul întâi s-a clasat **Irina Tabaranu** de la **Zonadeseuritate.md**, pe locul doi - **Nicolai Coșeru** de la **Nordnews.md**, iar pe locul trei - echipa de jurnaliste **Anghelina Chirciu**, **Nokta.md** și **Alina Mihalkina**, **Newsmaker.md**.

▪ Concursul este organizat anual pentru a stimula jurnaliștii de investigație din Republica Moldova și a aprecia meritele acestora în lupta împotriva corupției și a altor fărădelegi.

▪ La același eveniment special din cadrul Forumului Mass-Media 2022 a fost lansată **a patra ediție a „Cărții Negre a risipei banilor publici în Republica Moldova”**, în care sunt incluse investigații jurnalistice bine documentate despre utilizarea deficentă și delapidare a banilor publici și a asistenței internaționale pentru dezvoltarea țării noastre. Lansarea a avut loc

după o discuție despre jurnalismul de impact cu unul dintre cei mai buni jurnaliști români **Cătălin Tolontan**, coordonator editorial al publicației **Libertatea**, România. Cele 8 investigații incluse în „Cartea Neagră” 2022 reflectă abuzuri cu terenuri din fondul forestier, neglijențe grave la gestionarea pădurilor tinere, scutiri fiscale nejustificate care generează ratarea veniturilor în buget, sau investiții în gol în instituții de învățământ cu deficit de studenți etc.

„Cartea Neagră” 2022 a fost tipărită în limbile română, engleză și rusă și distribuită organelor de drept și de control, deputaților în Parlament, reprezentanțelor și ambasadelor străine, bibliotecilor din țară, altor instituții și persoane interesate.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Suport pentru ziarele independente din Republica Moldova”	National Endowment for Democracy (SUA)	01.10.2022 - 30.09.2023	\$ 90,000.00 / \$ 5,698.36

Scopul proiectului: Oferirea suportului de criză pentru publicațiile periodice independente din R. Moldova și promovarea sustenabilității lor.

Activități desfășurate în 2022:

- A fost elaborat **Regulamentului Programului de suport** pentru zierele independente în condiții de criză. Documentul a fost semnat de 11 ziere membre API și un ziar care nu are calitatea de membru;
- A fost oferit **suport financiar parțial pentru procurarea hârtiei de ziar**, pentru luna decembrie 2022 (beneficiari - 12 redacții, inclusiv 11 membre API: *Observatorul de Nord, Unghiul, Expresul, SP, ZdG, Est-Curier, Ecoul Nostru, Gazeta satelor, Natura, Gazeta de Chișinău, Gazeta de Sud, Opinia Liberă*).

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Instruire și asistență pentru reziliența media în Republica Moldova”	DW Akademie	01.10.2022 - 31.03.2023	EUR 35,891.00 / EUR 13,017.70

Scopul proiectului: Consolidarea cunoștințelor jurnaliștilor și a managerilor media în domeniul securității, fortificarea instituțiilor media independente prin acordarea asistenței pentru procurarea și utilizarea echipamentului pentru securitatea fizică și digitală.

Activități desfășurate în 2022:

Program de asistență pentru media în domeniul securității

Domenii: securitatea fizică, psihologică și digitală
Perioada: noiembrie 2022 – martie 2023

Program: instruire offline/online, asistență in-house, consultanță și oferire de echipament specializat

- La 1 noiembrie 2022 API a lansat **Programului de asistență pentru media în domeniul securității**;
- Urmare a solicitărilor din partea redacțiilor, au fost selectați 7 beneficiari, inclusiv 3 membri API (redacțiile *SP, Observatorul de Nord, Ziarul de Gardă, Zonadesecuritate.md, TV8, Jurnal TV, Radio Moldova*);

▪ În perioada 8-11 decembrie 2022, a avut loc **instruirea privind securitatea psihologică și securitatea fizică a jurnaliștilor: „Siguranța 3-D pentru jurnaliști”** (15 participanți, inclusiv 6 din redacțiile membre API, experți internaționali: **Gavin Rees**, Dart Center for Journalism Trauma, **Stephen Smith** și **Jade Miller**, compania **Separ International**).

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Suport financiar pentru organizarea Forumului Mass-Media 2022”	Fundația Friedrich Naumann pentru Libertate(Germania)	01.11.2022 - 31.12.2022	EUR 9,700.00 / EUR 9,700.00

Fundația Friedrich Naumann pentru Libertate (Germania) a co-finanțat desfășurarea Forumului Mass-Media 2022, prin acoperirea costurilor pentru invitarea experților internaționali (din Germania, România, Ucraina) și a unor costuri de asistență tehnică.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Dezvoltarea gândirii critice pe timp de război”	Institute for War and Pace Reporting	01.11.2022 - 15.03.2023	GBP 41,374.50 / GBP 3.450.00

Proiectul prevede finanțarea unor activități care urmează a fi desfășurate de API în cadrul Campaniei STOP FALS!

Activități desfășurate în 2022:

▪ Au fost organizate și desfășurate două întâlniri cu studenți și elevi la tema „Deepfake-ul ca instrument al dezinformării” (23 noiembrie 2022: 33 de studenți ai Facultății de Drept Internațional, Universitatea de Stat din Moldova; 16 decembrie 2022: 26 de elevi ai claselor superioare de la Liceului teoretic „Grigore Vieru” din orașul Briceni;

▪ A fost editată o ediție a paginii tematice „Gândește critic!”, inserată în 7 ziare independente membre API (Ziarul de Gardă, Gazeta Satelor, Est Curier, Ecoul Nostru, Unghiul, Observatorul de Nord, Expresul), articolul central al paginii fiind publicat pe 9 site-uri ale publicațiilor membre API (Observatorul.md, Unghiul.com, Gazetadesud.md, Expresul.md, GazetadeChisinau.md, Estcurier.md, Ecoul.md, GazetaSatorilor.md, ZdG.md).

▪ Au fost documentate și publicate pe portalul Stopfals.md 7 articole de dezmințire a falsurilor referitoare la războiul Rusiei împotriva Ucrainei, distribuite în mass-media și în spațiul public.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Cartea Neagră a risipei banilor publici: investigații în format video”	Fundația Friedrich Naumann pentru Libertate (Germania)	01.12.2022 - 31.05.2023	EUR 19,200.00 / EUR 0

Proiectul prevede realizarea și publicarea/promovarea a 5 investigații jurnalistice în format video, inclusiv din „Cartea Neagră a risipei banilor publici”, ediția 2022. Activitățile proiectului vor fi realizate în prima jumătate a anului 2023.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Sprijinirea eforturilor de îmbunătățire a condițiilor de muncă pentru jurnaliști”	FOJO Media Institute (Suedia)	01.12.2022 - 31.01.2023	EUR 2,600.00 / EUR 0

În cadrul proiectului internațional „Sprijinirea eforturilor de îmbunătățire a condițiilor de muncă pentru jurnaliști”, implementat de FOJO Media Institute din Suedia, API a beneficiat de un subgrant pentru desfășurarea unor activități de asistență psihologică pentru colaboratorii a cinci redacții din Republica Moldova. Activitățile proiectului se desfășoară în anul 2023.

Denumire	Finanțator	Perioadă de implementare	Bugetul total / Executat în 2022
„Sensibilizarea publicului și dezvoltarea de soluții digitale pentru consolidarea statului de drept și combaterea corupției”	UE prin GIZ Moldova	01.12.2022 - 30.11.2023	EUR 500,000.00 / EUR 0

Un proiect de parteneriat al API cu Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC). În cadrul proiectului, API va planifica și desfășura o amplă campanie de informare și implicare civică în lupta împotriva corupției. Activitățile proiectului se desfășoară în anul 2023.

ALTE ACTIVITĂȚI

Promovarea jurnalismului de soluții

- ✚ În cadrul unui program internațional în domeniul jurnalismului de soluții, API și redacția portalului Moldova.org, cu sprijinul FOJO Media Institute (Suedia), au desfășurat un concurs național de materiale jurnalistice de soluții.

La concurs au putut participa toți jurnaliștii din R. Moldova autori

ai articolelor și reportajelor bazate pe soluții, publicate pe parcursul ultimului an.

Ca o etapă de pregătire pentru depunerea dosarelor, la 17-18 februarie 2022, a avut loc un training la tema jurnalismului de soluții, ținut de jurnalistele de la Moldova.org (15 participanți).

În calitate de premiu, câștigătoarele concursului de materiale de soluții: Irina Soltan de la *Agora.md* și Yuliana Volcova de la *BASTV*, împreună cu Georgeta Carasiucenco de la *Moldova.org*, au participat la un training internațional pe tema jurnalismului de soluții care a avut loc în Varșovia, Polonia, în perioada 11-16 septembrie 2022. La training au mai participat jurnaliști și jurnaliste din Ucraina, Belarus, Federația Rusă și Armenia.

Premierea jurnaliștilor care combat dezinformarea

- ✚ La 24 mai 2022, în cadrul unui eveniment festiv, au fost anunțați câștigătorii primei ediții a concursului național de materiale jurnalistice „Jurnaliștii împotriva dezinformării”

Concursul s-a desfășurat în decembrie 2021, dar termenul de depunere a dosarelor a fost extins în contextul începutului războiului Rusiei împotriva Ucrainei. Concursul a fost destinat profesioniștilor media din Republica Moldova, care manifestă un interes constant pentru combaterea dezinformării și a fenomenului „știrilor” false și au publicat cicluri de materiale jurnalistice la aceste teme, contribuind la sporirea rezilienței publicului în fața dezinformării.

Au fost acordate următoarele premii:

Presa scrisă și presa online -

Premiul I - **Constantin Hairetdinov**, *SP/Esp.md* (Bălți) și **Marina Gorbatovschi**, *Ziarul de Gardă*;

Premiul II - **Ion Preașcă**, portalul *Mold-street.com*;

Premiul III - **Mădălin Necșuțu**, portalul *Anticorupție.md*;

Redacția portalului *Tuk.md* (Taraclia) - premiu de încurajare.

Audiovizual -

Premiul I - **Sorina Obreja**, autoarea podcastului „Anticorpi la fals”;

Premiul II - echipa proiectului media **Cu SENS**;

Premiul III - **Vitalie Călugăreanu**, *Jurnal TV*,

În deschiderea evenimentului a avut loc o dezbatere în cadrul căreia s-a discutat despre rolul jurnaliștilor în combaterea fenomenului dezinformării și în promovarea gândirii critice a cetățenilor și de ce este important ca jurnaliștii nu doar să informeze, dar și să combată dezinformarea. La dezbatere au participat jurnaliști, experți, reprezentanți ai autorităților.

Evaluarea activităților

- ✚ La 13 octombrie 2022, API și FOJO Media Institute din Suedia au organizat masa rotundă „Școala de management și publicitate și fondul de suport tehnic pentru media regionale: rezultate și pașii următori”, prin care a finalizat programul de consultanță și asistență, desfășurat în ultimii aproape trei ani.

În prima parte a mesei rotunde, participanții au discutat despre tendințele pieței de publicitate online și oportunitățile de acces pentru portalurile regionale din Moldova, după o prezentare tematică a **Elenei Corcimari**, directoarea executivă a agenției de publicitate ADCENTER. Reprezentanții redacțiilor regionale și-au autoevaluat potențialul managerial și de organizare instituțională prin intermediul unui test specializat. Beneficiarii programului au relatat despre progresele obținute, problemele de care se ciocnesc și necesitățile redacțiilor.

AVEM 25. ȘI NU NE OPRIM AICI

- ✚ Pe 29 septembrie 2022, API a împlinit 25 de ani de activitate.

Cu această ocazie, API a desfășurat o campanie de promovare cu genericul „Avem 25. Și nu ne oprim aici”. În cadrul campaniei au fost organizate mai multe activități:

- ✓ a fost prezentat [noul logotip API](#). Acesta reprezintă o combinație de culori vii și simboluri reprezentative. Noul logo combină culoarea albastră în nuanțe mai calde și reci pentru a prezenta undele radio pe harta Republicii Moldova și culoarea roșie „fierbinte” care subliniază punctul pe „i”;
- ✓ au fost publicate și promovate mai multe cartioane aniversare cu opinia membrilor API despre modul în care asociația a contribuit la dezvoltarea redacțiilor;
- ✓ au fost expediate mesaje de mulțumire pentru colaborare și suport către parteneri și donatori;
- ✓ a fost lansat un test tematic pentru a verifica cunoștințele internauților despre API, iar câștigătorii testului au fost premiați cu materiale promoționale API;
- ✓ au fost organizate Zilele Ușilor Deschise;
- ✓ a fost lansată noua versiune a site-ului [Api.md](#);
- ✓ evoluția organizației și impactul inițiativelor au fost prezentate în video-ul [API la 25 de ani](#), expuse de unii dintre fondatori, membri și parteneri ai API din România, Polonia, Lituania, Suedia;
- ✓ pe 29 septembrie 2022 a avut loc o serată aniversară, la care au fost invitații membrii și prietenii API.

API la 25 de ani de la fondare

PREMIILE ANUALE ALE API 2022

Premiul TUDOR IAȘCENCO

Începând cu anul 2022, API oferă „Premiul Tudor Iașenco” în memoria cunoscutului jurnalist de investigație Tudor Iașenco, directorul ziarului regional „Cuvântul”, unul dintre fondatorii, primul președinte și membru de onoare al API. Pe 3 mai 2023, [„Premiul Tudor Iașenco” 2022 i-a fost oferit jurnalistului Mihail Sirkeli de la portalul Nokta.md \(Comrat\)](#), în semn de apreciere a curajului și demnității în exercitarea misiunii de jurnalist.

La cea de-a **23-a ediție a concursului** pentru premiile anuale interne ale API, [au fost oferite 21 de premii la 7 categorii](#).

Categoria „Cel mai bun/Cea mai bună reporter/ă de știri”:

- Premiul I - Milena Onisim, *Ziarul de Gardă*
- Premiul II - Svetlana Cernov, *Est-Curier* (Criuleni) și Vadim Șterbate, *Observatorul de Nord* (Soroca)

Categoria „Cel mai bun/Cea mai bună reporter/ă narativ/ă (național)”:

- Premiul I - Natalia Zaharescu, *Ziarul de Gardă*
- Premiul II - Marina Gorbatovschi, *Ziarul de Gardă*

Categoria „Cel mai bun/Cea mai bună reporter/ă narativ/ă (local)”:

- Premiul I - Vadim Șterbate, *Observatorul de Nord* (Soroca)
- Premiul II - Constantin Hairetdinov, *eSP.md* (Bălți)
- Premiul III - Elena Celak, *Nokta.md* (Comrat)

Categoria „Cea mai bună reflectare a războiului Rusiei împotriva Ucrainei”:

- Redacția *Ziarul de Gardă*

Categoria „Cel mai bun/Cea mai bună jurnalist/ă de investigație” (național):

- Premiul I - echipa Anatolie Eșanu, Daniela Calmiș, Vasile Ursachi, Victoria Borodin, Natalia Zaharescu, *Ziarul de Gardă*
- Premiul II - Victor Moșneag, *Ziarul de Gardă*
- Premiul III - Natalia Zaharescu, *Ziarul de Gardă*.

Categoria „Cel mai bun/Cea mai bună jurnalist/ă de investigație” (local):

- Premiul I - Constantin Hairetdinov, *eSP.md* (Bălți).
- Premiul II - Elena Celak, *Nokta.md* (Comrat),
- Premiul III - Vadim Șterbate, *Observatorul de Nord* (Soroca).

Categoria „Cel mai bun/Cea mai bună fotoreporter/ă”:

- Premiul I - Vadim Șterbate, *Observatorul de Nord* (Soroca)
- Premiul II - Svetlana Cernov, *Est-Curier* (Criuleni)
- Premiul III - Natalia Junghietu, *Expresul* (Ungheni)

Categoria „Cel mai bun și divers conținut video”:

- la nivel național - redacția *Ziarul de Gardă*;
- la nivel local - redacția *eSP.md* (Bălți).

Premiul pentru dezvoltarea instituției media în anul 2022:

- Redacția *Observatorul de Nord* (Soroca).

Câștigătorii concursurilor au primit diplome și cadouri. Premiile au fost înmânate la Adunarea Membrilor API (29 iunie 2023).

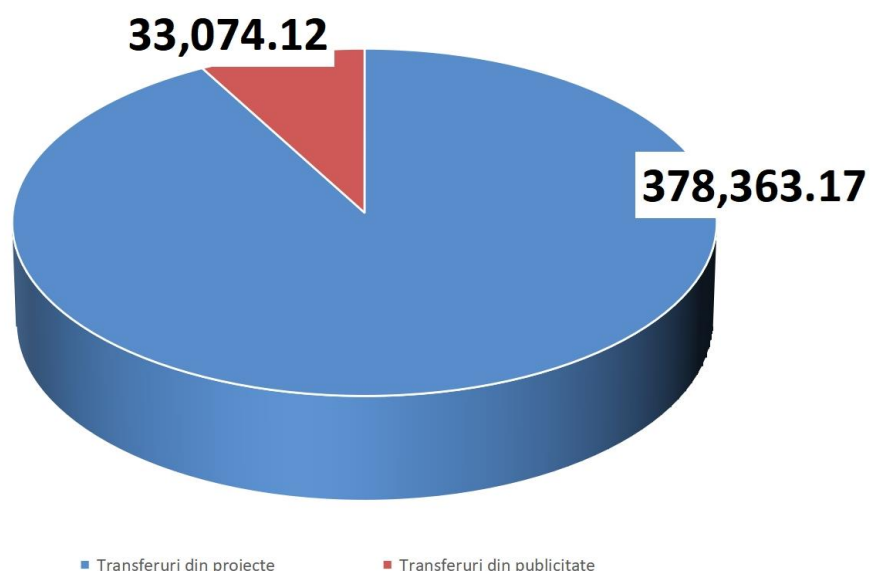

TRANSFERURI CĂTRE MEMBRII API 2022

- Suma totală transferată către membrii API pentru prestarea serviciilor: **411,437.29 lei** (în descreștere cu **24,6%** față de 2021 - 545,620.58 lei)

Transferuri către membrii API în 2022, în MDL

RAPORT FINANCIAR 2022 (în MDL)

Venituri totale	13,751,605
Venituri din încasări a mijloacelor cu destinație specială predestinate (granturi, proiecte)	11,977,345
Venituri din încasări a mijloacelor cu destinație specială nepredestinate	0
Venituri din activitatea economică (prestare de servicii):	1,774,260
Prestare servicii publicitare	109,336
Prestare alte servicii (scriere și publicare articole, organizare evenimente, servicii monitorizare ș.a.)	1,170,596
Servicii abonare ziare	0
Alte venituri (dobânda bancară, diferențe de curs favorabile)	494.328

Cheltuieli totale	13,012,702
Cheltuieli din mijloacele cu destinație specială predestinate (granturi, proiecte), inclusiv:	11,977,345
Servicii media (emisiuni TV-RD, GIF-uri, quizzuri, servicii informaționale, foto-video, transmisiuni directe)	875,013
Servicii publicare articole print și online, plasare banere, publicitare în proiecte	453,672
Servicii de logistică pentru organizarea evenimentelor	93,721
Deservire evenimente (arendă săli și echipament, servicii alimentare, cazare)	1.307,853
Cheltuieli de deplasare (diurna)	293,804
Servicii transport, compensarea cheltuielilor de transport, arenda automobil, combustibil	631,426
Remunerarea muncii, inclusiv contributii angajator (staff + experți din afară)	6,549,724
Onorarii experți străini, drepturi de autor, patentă	223,944
Consumuri și cheltuieli materiale (consumabile evenimente, materiale promoționale, produse igienă ș.a.)	277,353
Servicii IT (dezvoltare site-uri, deservire program 1C)	351,082
Chiria oficiului, servicii de întreținere și pază	361,298
Servicii comunicații (hosting, reînnoire domenii, telefonie fixă și mobilă, Internet, poștale)	106,654
Servicii bancare	21,459
Alte servicii (instaurare, consultanță, traducere, asigurare ș.a.)	364,121
Alte cheltuieli (taxe, premii, semnături electronice ș.a.)	66,221
Cheltuieli din activitatea economică, inclusiv:	1,035,357
Cheltuieli privind serviciile de publicitate prestate	87,651
Cheltuieli privind prestarea serviciilor publicitare	20,141
Remunerarea muncii, inclusiv contribuții angajator	67,510
Alte cheltuieli generale și administrative	947,706
Remunerarea muncii, inclusiv contribuții angajator (staff + experți)	334,450
Onorarii drepturi de autor	72,258
Consumuri și cheltuieli materiale (consumabile, promoționale, premii concurs)	26,250
Servicii publicare produse media	31,265
Servicii IT și informaționale	20,566
Deservire evenimente (arendă sălilor și echipamentului, servicii alimentare)	10,997
Servicii transport, compensarea cheltuielilor de transport, arenda automobil, combustibil	87,110
Chiria oficiului, servicii de întreținere și pază	59,169
Alte servicii și cheltuieli	301,076
Servicii bancare	4,565
Excedent al perioadei de gestiune	738,903

PENTRU O PRESĂ PROFESIONISTĂ, NEANGAJATĂ ȘI SUSTENABILĂ

**(Raport elaborat și prezentat la Adunarea Generală a Membrilor API, 29 iunie 2023
de Petru Macovei, director executiv API)**